

ОСТАЦИ МИТРОПОЛИТСКОГ ДВОРА

НА ОВОМ ПЛАТОУ, У ПОДНОЖЈУ ДУНАВСКЕ ПАДИНЕ, НЕКАДА СЕ НАЛАЗИЛО НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ ЗДАЊЕ СРЕДЊОВЕКОВНОГ БЕОГРАДА – САБОРНА ЦРКВА, ПОСВЕЋЕНА УСПЕЊУ БОГОРОДИЦЕ, УЗ КОЈУ ЈЕ БИЛА ПОДИГНУТА РЕЗИДЕНЦИЈА БЕОГРАДСКИХ МИТРОПОЛИТА. ОСТАЦИ ЗИДОВА СТАРЕ МИТРОПОЛИЈЕ ОТКРИВЕНИ СУ ПОСЛЕ ВИШЕГОДИШЊИХ АРХЕОЛОШКИХ ИСТРАЖИВАЊА, ПОД ВИСОКИМ СЛОЈЕВИМА НАСИПА. ТО ЈЕ БИЛА ГРАЂЕВИНА ИЗДУЖЕНЕ ОСНОВЕ, ИСПОД ЧИЈЕГ СЕ ЈЕДНОГ ДЕЛА НАЛАЗИО ЗАСВОЂЕНИ ПОДРУМ СА ПРИЛАЗНИМ ХОДНИКОМ, А ИМАЛА ЈЕ И ПРИЗЕМЉЕ СА ВИШЕ ПРОСТОРИЈА, КАО И СПРАТ ОД КОГА СУ ОЧУВАНИ ТРАГОВИ. МИТРОПОЛИЈА ЈЕ ГРАЂЕНА У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ 15. ВЕКА, НА ТЕМЕЉИМА ЈЕДНОГ СТАРИЈЕГ ЗДАЊА. ПРОЗОРИ И ВРАТА ОВЕ ЗГРАДЕ БИЛИ СУ КЛЕСАНИ У ДУХУ ГОТИКЕ. ПОСЕБНУ ВРЕДНОСТ ИМА ГЛАВНИ ПОРТАЛ, КОЈИ ЈЕ У ЦЕЛИНИ ОЧУВАН. ОДМАХ ПО ТУРСКОМ ОСВАЈАЊУ ГРАДА, ОВА ЗГРАДА ЈЕ УРУШЕНА, А НАД ЊОМ СУ ПОДИГНУТИ ПРИВРЕМЕНИ СТАМБЕНИ ОБЈЕКТИ – БРВНАРЕ. НАКОН АРХЕОЛОШКИХ ИСКОПАВАЊА ОБАВЉЕНА ЈЕ КОНЗЕРВАЦИЈА ОСТАКА СТАРЕ МИТРОПОЛИЈЕ.

НАЖАЛОСТ, ОД ЦРКВЕ КОЈА СЕ НАЛАЗИЛА ПОКРАЈ ЗГРАДЕ МИТРОПОЛИЈЕ НЕМА ОЧУВАНИХ ТРАГОВА. ТА ЦРКВА, У КОЈОЈ СЕ ЧУВАЛА ЧУДОТВОРНА ИКОНА БОГОРОДИЦЕ, ЗАШТИТНИЦЕ ГРАДА, ПОТИЦАЛА ЈЕ ЈОШ ИЗ ВИЗАНТИЈСКИХ ВРЕМЕНА. КАСНИЈЕ ЈЕ, ЗАХВАЉУЈУЋИ ТРУДУ ДЕСПОТА СТЕФАНА ЛАЗАРЕВИЋА, ГЛАВНА БЕОГРАДСКА ЦРКВА БИЛА ОБНОВЉЕНА И ДОГРАЂЕНА. ПОДАТАК О ОБНОВИ ПРЕЂАШЊЕ ЦРКВЕ ЗАПИСАН ЈЕ НА ДЕЛУ ПОРТАЛА, КОЈИ ЈЕ СРЕЋНИМ СТИЦАЈЕМ ОКОЛНОСТИ ОТКРИВЕН У ГОМИЛИ ОБРУШЕНОГ КАМЕНА. ОДМАХ НАКОН ТУРСКОГ ОСВАЈАЊА ГРАДА, 29. АВГУСТА 1521. ГОДИНЕ, ЦРКВА УСПЕЊА БОГОРОДИЦЕ ПРЕТВОРЕНА ЈЕ У ЏАМИЈУ, КОЈА ЈЕ ДОБИЛА ИМЕ СУЛЕЈМАНОВА ЏАМИЈА, ПО СУЛТАНУ ОСВАЈАЧУ. ПРИЛИКОМ АУСТРИЈСКЕ ОПСАДЕ БЕОГРАДА 1717. ГОДИНЕ, УСЛЕД ЕКСПЛОЗИЈЕ БАРУТА, ЦРКВА ЈЕ ТЕШКО ОШТЕЋЕНА, А НЕКОЛИКО ГОДИНА КАСНИЈЕ ЊЕНЕ РУШЕВИНЕ У ПОТПУНОСТИ СУ РАЗОРЕНЕ.

REMAINS OF THE METROPOLITAN RESIDENCE

ON THIS PLATEAU BELOW THE DANUBE SLOPE THERE ONCE STOOD THE MOST CHERISHED BUILDING OF MEDIAEVAL BELGRADE - THE CATHEDRAL CHURCH OF THE DORMITION OF OUR LADY. NEXT TO IT WAS THE RESIDENCE OF BELGRADE'S METROPOLITANS. THE REMAINS OF ITS WALLS WERE FOUND UNDER MASSIVE LAYERS OF EARTH IN THE COURSE OF THE YEARS-LONG ARCHAEOLOGICAL EXCAVATIONS. BENEATH A PART OF THIS ELONGATED BUILDING THERE WAS A VAULTED CELLAR APPROACHED BY A CORRIDOR. THE GROUND FLOOR CONTAINED A NUMBER OF ROOMS, AND THERE ARE ALSO TRACES OF THE STOREY ABOVE IT. THIS PALACE WAS BUILT IN THE FIRST HALF OF THE 15TH CENTURY, ON THE FOUNDATIONS OF AN OLDER EDIFICE. THE DOORS AND WINDOWS WERE GOTHIC IN STYLE. ESPECIALLY IMPORTANT IS THE COMPLETELY PRESERVED MAIN PORTAL. IMMEDIATELY AFTER THE OTTOMAN CONQUEST OF THE TOWN THE BUILDING WAS DEMOLISHED, AND ABOVE ITS REMAINS TEMPORARY HUTS WERE LINED UP. UPON COMPLETION OF THE ARCHAEOLOGICAL EXCAVATIONS THE REMAINS OF THE PALACE UNDERWENT CONSERVATION.

UNFORTUNATELY, THERE ARE NO PRESERVED REMAINS OF THE CHURCH NEXT TO THE PALACE. DATING BACK TO THE BYZANTINE PERIOD, IT HOUSED THE MIRACULOUS ICON OF OUR LADY, PATRONESS OF THE TOWN. LATER ON, OWING TO THE EFFORTS OF THE SERBIAN DESPOT STEFAN LAZAREVIĆ, THIS MAIN CHURCH OF BELGRADE WAS RENOVATED AND ENLARGED. SOME DATA ON THIS RENEWAL WERE CARVED ON A PIECE OF THE PORTAL WHICH WAS LUCKILY FOUND IN THE HEAPS OF COLLAPSED STONE. JUST AFTER THE OTTOMANS TOOK OVER THE TOWN ON AUGUST 29, 1521, THE CHURCH OF THE DORMITION OF OUR LADY WAS TURNED INTO A MOSQUE, NAMED AFTER SULEIMAN, THE CONQUERING SULTAN. IT WAS SEVERELY DAMAGED BY A GUNPOWDER EXPLOSION DURING THE 1717 AUSTRIAN SIEGE. SEVERAL YEARS LATER ITS REMAINS WERE COMPLETELY DEMOLISHED.

ЛЕГЕНДА

1. ОСТАЦИ МИТРОПОЛИЈСКОГ ДВОРА
2. ВЕЛИКИ БАРУТНИ МАГАЦИН
3. АМАМ
4. ЦРКВА РУЖИЦА

LEGEND

1. REMAINS OF THE METROPOLITAN RESIDENCE
2. LARGE GUNPOWDER MAGAZINE
3. HAMAM
4. RUŽICA CHURCH

